

بازخوانی قراردادی که می خواست با بازی با کلمات صاحب ایران شود

۵ مرداد ۱۳۹۴ ساعت ۱۴:۵۵

جولیوس در جریان انقلابات سال ۱۸۴۸ اروپا به پاریس رفت و در آنجا به ترجمه مقالات روزنامه های فرانسه و ارسال این ترجمه ها برای چاپ در روزنامه های آلمان پرداخت و از این راه به درآمد و شهرت رسید و در عین حال متوجه مشکل ارسال مطلب شد و فکر ایجاد خبرگزاری و کشیدن خط تلگراف به سرش آمد. جولیوس در این زمینه به مطالعات بیشتر دست زد و سرانجام بسال ۱۸۴۹ یک سرویس ارسال خبر بازار (اقتصادی) با کبوتر نامه بر و بعدا تلگراف میان آخن آلمان و بروکسل (بلژیک) ایجاد کرد

«پال جولیوس بارون فن رویتر Reuter Von Baron Julius Paul» موسس خبرگزاری رویتر و مرد زرنگ قرن نوزدهم ۲۱ جولای ۱۸۱۶ در آلمان به دنیا آمد. پدرش از روحانیون یهودی آلمان بود. رویتر در جوانی، نخست کارمند بانک و سپس در برلن به کار نشر کتاب پرداخت و در سال ۱۸۴۴ در ۲۸ سالگی دین و نام خود را تغییر داد؛ مسیحی شد و به «جولیوس رویتر» موسوم گردید. نام قبلی او «اسرائیل بیر یوسفات» بود. جولیوس در جریان انقلابات سال ۱۸۴۸ اروپا به پاریس رفت و در آنجا به ترجمه مقالات روزنامه های فرانسه و ارسال این ترجمه ها برای چاپ در روزنامه های آلمان پرداخت و از این راه به درآمد و شهرت رسید و در عین حال متوجه مشکل ارسال مطلب شد و فکر ایجاد خبرگزاری و کشیدن خط تلگراف به سرش آمد. جولیوس در این زمینه به مطالعات بیشتر دست زد و سرانجام بسال ۱۸۴۹ یک سرویس ارسال خبر بازار (اقتصادی) با کبوتر نامه بر و بعدا تلگراف میان آخن آلمان و بروکسل (بلژیک) ایجاد کرد. پیش از او سه خبرگزاری در جهان فعالیت داشتند: هاواس در فرانسه، کنتیننتال (وولف) در آلمان و پدر بزرگ اسوشییتدپرس فعلی در آمریکا، ولی خبرگزاری جولیوس رویتر تخصصی بود و عمدتا اخبار اقتصادی را تهیه و نه تنها برای جراید بلکه افراد، بانکها، بازرگانان و شرکتهای می فرستاد. رویتر که به حد کمال زرنگیآزمندی و جاه طلبی داشت، انگلستان را که یک امپراتوری پهناور و مقتدر بود بهترین نقطه برای پیشرفت خود تشخیص داد و در ۱۸۵۱ به این کشور مهاجرت کرد و در آنجا دفتر رویتر را باز کرد و اخبار سهام را هم بر مطالب ارسالی اش افزود. روزنامه انگلیسی «مورنینگ ادورتایزر» نخستین مشترک او بود که به تدریج سایر جراید هم مشترک شدند. سعی رویتر در نزدیک شدن به مقامات انگلیسی و گرفتن امتیاز خطوط تلگرافی در قلمرو این امپراتوری بود. با همین فکر در لندن «کمپانی تلگراف» را دایر کرد و به تابعیت انگلستان درآمد. او برای نزدیک کردن خود به مقامات انگلیسی، به تهیه گزارش ویژه برای آنان و حتی ملکه ویکتوریا پرداخت که کاری بسیار نو بود و قبلا سابقه نداشت و از این طریق به زودی مورد توجه ملکه و نخست وزیران وقت قرار گرفت و خبرگزاری خود را در بست اختصاص به تبلیغ و پیشبرد سیاست های انگلستان داد تا از این توجه کاسته نشود. در این زمان، وی یک چیز کم داشت و آن یک لقب اشرافی بود، زیرا با این لقب در کشورهای تحت نفوذ انگلستان می توانست آسانتر امتیاز اقتصادی به دست آورد. با این فکر، از یکی از دوک های انگلیسی خواست که به او لقب «بارون» بدهد و با اصرار زیاد موفق شد این لقب را به دست

آورد و بر اسم طولانی اش بیافزاید. اولین قربانی این لقب دولت ناآگاه ایران بود که موفق شد از آن امتیاز کشیدن خط تلگراف بگیرد؛ که چون دولت انگلستان خود در نظر داشت که خط تلگراف هند به اروپا را از خاک ایران بگذراند و خط تلگراف بغداد را به تهران متصل و از تهران به بوشهر برساند و امور این خطوط و تلگرافخانه ها را در دست داشته باشد، رویتر با گذاردن منت بر این دولت کنار رفت تا در عوض بعدا بتواند با کمک انگلستان امتیاز بزرگتری از ایران بگیرد. بنابراین، جولیوس به خاطر نفس خبر مدیریت «خبرگزاری رویتر» را به دست نداشت؛ از خبرگزاری به صورت پلکان ترقی شخصی استفاده می کرد. حرکت بعدی جولیوس رویتر گرفتن امتیاز کشیدن خط آهن رشت به تهران و از اینجا به خلیج فارس بود. نخست با بازی در کلمات و جملات این قرارداد، استخراج معادن طرفین خط (بدون اشاره به عرض حریم، یعنی تمامی سطح کشور) به استثنای معادن طلا و نقره را هم بر قرار داد اضافه کرد. به این هم اکتفا نکرد و به مقامات «پرمشغله!» وقت مراجعه کرد و به نام اصلاحیه و ضمیمه و ... دوباره با جمله سازی و بازی با کلمات امتیاز بهره برداری از جنگلها و آبهای ایران را هم به دست آورد که واضح است همه این کارها با ماهیت حرفه «خبر» و حتی تلگراف مغایر است و... مورخانی که تاریخ ایران در عهد قاجارها را تالیف کرده اند؛ عنوان قرار داد دولت وقت ایران (میرزا حسین خان قزوینی رئیس الوزرا ناصر الدین شاه معروف به سپهسالار) با «بارون رویتر» را «قراداد خرید همه ایران» نوشته اند. پیش از تنظیم این قرار داد (سال ۱۸۷۱) دولت انگلستان به دولت تهران در باره نا امنی راههای ایران اخطار داده بود و تهدید کرده بود که اگر امنیت راهها تامین نشود، خود برای امن ساختن طرق، نیرو به ایران خواهد فرستاد! و این اخطار که مقامات تهران را ترسانده بود راه را برای امضای چنان قراردادی با رویتر هموار ساخته بود. خبرگزاری رویتر در همان زمان، این اخطار دولت متبوع را به بهترین صورتی توجیه کرده بود تا باعث اعتراض رقبای اروپایی انگلستان قرار نگیرد. جولیوس رویتر که تا سال ۱۸۷۷ مدیریت خبرگزاری اش را مستقیما برعهده داشت و در بسیاری از کشورها برای آن دفتر تاسیس کرده بود در سال ۱۸۹۹ در گذشت. این خبرگزاری که روش کهن خود را تغییر نداده است اینک توسط یک «تراست» اداره می شود.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۰۶۳۷/باز-خوانی-قرارداد-می-قراردادی-باز-خوانی-۲۰۶۳۷>